

Корисна модель відноситься до харчової промисловості, зокрема, до виготовлення напоїв, що володіють загальнозміцнюючою та оздоровчою дією.

Відомо, що у лікарських рослинах містяться в готовому стані біологічно активні речовини. Останнім часом значно виріс інтерес до лікарських рослин, оскільки наявність у лікарських рослинах фітогормонів, які вступають у біохімічні реакції, не раз у зовсім малих кількостях, надає рослинним лікам властивостей змінювати різні життєві процеси (при потребі заміної терапії). Характеризуючись великою фізіологічною активністю, вони відіграють роль стимуляторів функцій хворих органів, нормалізуючи їх.

В зв'язку з цим, на основі лікарських рослин розроблений різноманітний асортимент зборів для готування напоїв загальнозміцнюючої та оздоровчої дії.

Відомий збір, що містить корені кульбаби, корені тирличу, кору крушини, траву чистотілу звичайного, листя бобівника трилистого, листя м'яти холодної. Беруть 1 повну столову ложку суміші (порівну) цих трав на 1 склянку води, варять 5 хвилин. П'ють по 1 склянці двічі на день, перед їжею [1].

Найбільш близьким по технічній суті та результату, який досягається є лікарський збір, що складається з трави горця печучинового (15г), трави звіробою (15г), кори крушини (10г), листя подорожнику (15г), квітів ромашки (10г), кореня вовчугу польового (15г), трави сухоцвіту (10г), трави хвощу польового (10г). Готують настій. Вживають по 1/2 стакану тричі на день [2].

Недоліком зазначених засобів є невисокий зміст біологічно активних речовин, а також складність готування суміші, засіб їх заварки та застосування, що не завжди можливо, наприклад, протягом дня.

Зазначені збори із рослинної сировини недостатньо ефективні, тому що в них відсутні природні рослинні компоненти, що у сполученні з іншими рослинними компонентами більш активно сприяють процесові загального зміцнення та оздоровлення організму людини при геморої.

В основу корисної моделі поставлено завдання удосконалення фіточаю №33 "При геморої" як загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу для організму людини, який сприяє усуненню гемороїдальних кровотеч, зменшенню гемороїдальних вузлів та запальних процесів в прямій кишці, у якому за рахунок добору компонентів рослинного походження і їхнього кількісного співвідношення забезпечується більш висока ефективність фіточаю з погляду загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини.

Поставлене завдання вирішується за рахунок того, що фіточай №33 "При геморої", який містить квіти ромашки лікарської, листя подорожнику великого, траву сухоцвіту багнового, траву хвощу польового, згідно корисної моделі, додатково містить корені кульбаби лікарської, листя кропиви дводомної, плоди кропу запашного, плоди шипшини коричневої при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

квіти ромашки лікарської	15,0-15,5
листя подорожнику великого	14,5-15,0
трава сухоцвіту багнового	15,0-15,5
трава хвощу польового	7,5-8,0
корені кульбаби лікарської	15,5-16,0
листя кропиви дводомної	8,0-8,5
плоди кропу запашного	8,0-8,5
плоди шипшини коричневої	14,5-15,0

Зазначені ознаки складають сутність корисної моделі.

До складу фіточаю №33 "При геморої" входить комплекс біологічно-активних сполук, а саме: поліфенольні сполуки, органічні кислоти, вуглеводи, вітаміни, фітостерини, жирні та ефірні олії та інші речовини, які обумовлюють спазмолітичну, регенеруючу, дезінтоксикуючу, сечогінну, жовчогінну та послаблюючу дію. Підвищує апетит, покращує травлення, посилює жовчоутворення. Сприяє розширенню периферичних судин, зниженню венозного тиску, має ангіопротекторну дію. Сприяє усуненню гемороїдальних кровотеч, зменшенню гемороїдальних вузлів та запальних процесів в прямій кишці.

Корисна модель пояснюється описом лікарських рослин, які використовуються та рецептурою фіточаю.

Плоди шипшини коричневої містять багато вітаміну С та інші вітаміни (А, В₁ В₂, К, Р), мінеральні речовини, органічні кислоти, флавоноїди, каротини, пектини, дубильні речовини. Вживають як профілактичний засіб від застуди, а також як жовчогінний, протизапальний засіб, який сприятливо впливає на обмінні процеси, посилює синтез гормонів і регенерацію тканин.

Листя кропиви дводомної містять хлорофіл, дубильні речовини, каротиноїди, органічні кислоти, флавоноїди, вітаміни, стерологлікозиди, лігнани, мінеральні солі, В-ситостерин, стерол. Має сечогінні, загальнозміцнюючі, кровостинні та тонізуючі властивості. Вживають як кровостинний засіб, для покращення загального обміну речовин, а також весняного й осіннього оздоровчих вітамінних курсів.

Корені кульбаби лікарської містять гіркі речовини, тритерпенові сполуки, стерини, флавоноїди, інулін, каучук, жирну олію, слизи, органічні кислоти, смоли, таніни, оксалати кальцію. Підвищує апетит, покращує травлення, посилює жовчотворення, виявляє сечогінні, спазмолітичні і проносні властивості.

Квіти ромашки лікарської містять ефірні олії, флавоноїди, органічні кислоти, мікро- та макроелементи, які обумовлюють спазмолітичну, вітрогінну, протизапальну та антисептичну дію.

Плоди кропу запашного містять ефірну олію, флавоноїди, каротин, жирні олії. Відхаркувальний і вітрогінний засіб, знижує артеріальний тиск, використовують при хронічній коронарній недостатності.

Трава хвощу польового містить гіркоти, мінеральні солі, смоли, каротин, вітамін С Збільшує виділення сечі, покращує загальний обмін речовин, має в'язку, антисептичну, протизапальну дію.

Листя подорожника великого містить глікозид аукубін, фітонциди, флавоноїди, манніт, сорбіт, органічні кислоти, гіркоти та дубильні речовини, аскорбінову кислоту, каротин, вітамін Р. Пригнічує моторну діяльність шлунку і має спазмолітичну та гіпохолестеринемічну дію.

Трава сухоцвіту багнового містить флавоноїди, ефірну олію, дубильні і смолисті речовини, фітостерини, каротини, тіамін і аскорбінову кислоту, мікро- та макроелементи. Основна дія: ангіопротекторна, регенеративна.

Фіточай №33 "При геморої" готують із лікарських рослин, зібраних та перероблених по прийнятих технологіях. Фіточай готують у вигляді суміші, мас. %: корені кульбаби лікарської (15,5-16,0), квітів ромашки лікарської (15,0-

15,5), листя кропиви дводомної (8,0-8,5), листя подорожнику великого (14,5-15,0), трави сухоцвіта багнового (15,0-15,5), трави хвощу польового (7,5-8,0), плодів кропу запашного (8,0-8,5), плодів шипшини коричнеї (14,5-15,0).

Для зручності застосування попередньо подрібнений лікарський збір розфасовується в пакетики для разової заварки вагою 1,5г, що виготовлені із пористого паперу, який не розмокає, дозволений Міністерством охорони здоров'я України для контакту з даним видом продукту. З зазначеної рослинної сировини готують напій шляхом заливання 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців.

Приклади конкретного виконання.

Приклад 1. Фіточай №33 "При геморої" готують у вигляді суміші, мас. %:

квіти ромашки лікарської	15,5
листя подорожнику великого	14,5
трава сухоцвіту багнового	15,5
трава хвощу польового	7,5
корені кульбаби лікарської	15,5
листя кропиви дводомної	8,5
плоди кропу запашного	8,5
плоди шипшини коричнеї	14,5

Зазначений лікарський збір у кількості 1 пакетика для разової заварки вагою 1,5г заливають 1 склянкою окропу (100-150мл), настоюють протягом 10-15 хвилин. Отриманий напій приймають усередину по одній чашці 2-3 рази на день протягом 1,5-2 місяців. Застосування цього фіточаю №33 по зазначеній процедурі забезпечує більш ефективний результат щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при геморої у порівнянні з прототипом.

Приклад 2. Фіточай №33 "При геморої" готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

квіти ромашки лікарської	15,2
листя подорожнику великого	14,8
трава сухоцвіту багнового	15,2
трава хвощу польового	7,8
корені кульбаби лікарської	15,8
листя кропиви дводомної	8,2
плоди кропу запашного	8,2
плоди шипшини коричнеї	14,8

Приклад 3. Фіточай №33 "При геморої" готують та приймають аналогічно прикладу 1, тільки суміш беруть при наступному співвідношенні компонентів,

мас. %:

квіти ромашки лікарської	15,0
листя подорожнику великого	15,0
трава сухоцвіту багнового	15,0
трава хвощу польового	8,0
корені кульбаби лікарської	16,0
листя кропиви дводомної	8,0
плоди кропу запашного	8,0
плоди шипшини коричнеї	15,0

Застосування фіточаю №33 "При геморої" по зазначеній процедурі забезпечує такий же результат, як і по прикладах 1 і 2 щодо загальнозміцнюючого та оздоровлюючого впливу на організм людини при геморої у порівнянні з прототипом.

Наведені приклади підтверджують, що цей фіточай №33, який по своєму складу є нешкідливим, практично не токсичний, не має побічної дії в межах зазначених компонентів і їхніх співвідношень, забезпечує більш високий результат при його застосуванні в якості загальнозміцнюючого та оздоровлюючого засобу, який сприяє усуненню гемороїдальних кровотеч, зменшенню гемороїдальних вузлів та запальних процесів в прямій кишці, а також сприяє розширенню периферичних судин, зниженню венозного тиску, має ангіопротекторну дію.

Джерела інформації, які використані при складанні заявки:

1. В.В. Кархут, Ліки навколо нас. Київ, "Здоров'я", 1978, с.102.

2. Лекарственные растения: Использование в народной медицине и быту, Пастушенков Л.В., Пастушенков А.Л., Пастушенков В.Л., Ленинград, Лениздат, 1990, стр.369 (прототип).